

PRAVIDLA PRO VYPRACOVÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

1. Téma kvalifikační práce

Student si může vybrat téma dvojím způsobem: (i) volbou vlastního tématu, nebo (ii) výběrem tématu ze seznamu vyhlášeného katedrou. První varianta umožňuje, aby student přišel s vlastním tématem a po konzultaci s budoucím vedoucím zadal specifikované téma do STAGu. Druhá varianta předpokládá, že si student vybere oblast/téma ze seznamu zveřejněného na stránkách katedry a po konzultaci s budoucím vedoucím téma upřesní a zadá do STAGu. Pro formulaci zadání je nutné téma konzultovat s vedoucím práce v dostatečném předstihu.

2. Vedoucí kvalifikační práce

Vedoucí práce může být interní pracovník/doktorand Katedry rozvojových a environmentálních studií (popř. Katedry geografie či jiných oborově blízkých kateder) a také externí spolupracovník KRES. Seznam potenciálních vedoucích (interních i externích) spolu s rámcovými tématy a/nebo oblastmi expertízy bude zveřejněn na stránkách katedry. U každého z externích vedoucích bude přiřazen interní vyučující z KRES, který studentovi může pomoci s oslovením externího vedoucího a komunikaci s ním, případně s administrativními náležitostmi při zadávání kvalifikační práce. Alternativně si může student vybrat externího vedoucího mimo zveřejněný seznam, výběr v tomto případě podléhá schválení vedoucího katedry.

3. Termíny

a) Odevzdání zadání práce

Zadání práce je nutné vložit do STAGu do konce května předcházejícího roku odevzdání bakalářské práce, resp. do konce března předcházejícího roku odevzdání diplomové práce. Student je povinen zadání práce konzultovat se svým vedoucím a po odsouhlasení vedoucím práce pak vložit zadání do STAGu. Po vložení do STAGu vygeneruje student „Podklad pro zadání kvalifikační práce“, a to ve formátu PDF s názvem **jméno studenta_zadání BP_rok zadání** pro bakalářskou práci, resp. **jméno studenta_zadání DP_rok zadání** pro diplomovou práci. Tento podklad pak zašle na email marie.businova@upol.cz a zároveň v kopii vedoucímu práce. Do předmětu e-mailu je nutné napsat: příjmení studenta zadání BP (DP). Na univerzitní e-mail studenta pak bude zaslán dokument „Zadání BP (DP)“, který si student uschová a později vloží do elektronické verze práce, kterou nahraje do STAGu, a do tištěné verze práce. Bližší postup naleznete na <https://www.development.upol.cz/pro-studenty/studijni-informace/>.

Pokud chce student psát práci v jiném než českém nebo slovenském jazyce, musí spolu s „Podkladem pro zadání kvalifikační práce“ odevzdat i žádost o možnost psát a obhajovat práci v cizím jazyce. Na žádosti musí být souhlas vedoucího katedry. Sekretářka pak tuto žádost odevzdá na studijní oddělení, kde ji musí ještě odsouhlasit proděkan pro studijní záležitosti.

b) Odevzdání kvalifikační práce

Práce se odevzdávají na sekretariátu katedry v jednom vyhotovení v knižní vazbě. Nejzazší termín odevzdání práce je pondělí v posledním výukovém týdnu zimního semestru pro únorový termín obhajob, druhý čtvrtek v dubnu pro květnový termín obhajob a první pondělí v červnu pro srpnový termín

obhajob. Srpnový termín obhajob je pouze opravný; výjimka je možná v případě, kdy je student v posledním semestru svého studia na zahraničním studijním pobytu např. v rámci programu Erasmus. O výjimku je třeba požádat vedoucího katedry. Po výše zmíněném termínu nebude práce pro daný termín obhajob přijata. Kvalifikační práci v elektronické podobě je student povinen vložit do STAGu, vytisknout „Údaj o kvalifikační práci studenta“ a ten společně s kvalifikační prací odevzdat v daném termínu na katedru. Student se musí také řádně přihlásit k obhajobě kvalifikační práce přes STAG a to ve vypsáném termínu (stejně, jako na zkoušku).

c) **Obhajoba kvalifikační práce**

Obhajoby prací probíhají v termínech určených vedoucím katedry (obvykle ve třech termínech – konec srpna, **druhá polovina května** a první polovina února). Práci mohou obhajovat pouze studenti, kteří (a) odevzdali práci ve stanoveném termínu pro odevzdání a (b) splnili všechny podmínky stanovené studijním řádem. K obhajobě musí být student přihlášen přes informační systém STAG.

4. **Změna tématu, anotace či vedoucího kvalifikační práce**

Pokud chce student v průběhu studia změnit název, anotaci či vedoucího práce, je nezbytné, aby vyplnil formulář „Změna zadání kvalifikační práce“ (ke stažení na <https://www.development.upol.cz/pro-studenty/studijni-informace/>). Tuto změnu povoluje a podpisem na formuláři stvrzuje vedoucí práce a schvaluje vedoucí katedry **a to pouze ve výjimečných a odůvodněných případech**. Student následně nahraje do STAGu změněnou verzi zadání kvalifikační práce a vytiskne nové „Podklady pro zadání kvalifikační práce“, které nechá podepsat vedoucím práce. Vyplněnou, vedoucím práce a vedoucím katedry podepsanou žádost o změnu odevzdá student na sekretariátu katedry i s „Podklady pro zadání kvalifikační práce“, kde mu sekretářka obratem vytiskne nové „Zadání kvalifikační práce“. Jakákoli změna musí být provedena nejpozději čtyři měsíce před odevzdáním kvalifikační práce.

5. **Náležitosti kvalifikační práce**

Bližší informace k formálnímu náležitostem práce stanovuje článek VII směrnice děkana PřF A-17/4-SD

Titulní strana

Bibliografické identifikační údaje včetně abstraktu a klíčových slov – česky

Bibliografické identifikační údaje včetně abstraktu a klíčových slov – anglicky

Čestné prohlášení autora (doplněné vlastnoručním podpisem) o tom, že práci zpracoval samostatně a veškeré použité zdroje uvedl v seznamu literatury

Originál zadání práce (a případných dodatků zadání) vevázaný do textu

Obsah

Seznamy tabulek, grafů, zkratk

Úvod, který stručně představí širší kontext, význam práce a cíle práce. Dle charakteru práce může mít úvod buď (i) krátkou formu, po níž následuje kapitola shrnující teoretický rámec a současný stav studované problematiky, anebo (ii) delší formu, která již zahrnuje současný stav studované problematiky.

Hlavní části textu, které obvykle obsahují (struktura se může lišit dle charakteru práce):

- teoretický rámec a současný stav studované problematiky, není-li již v úvodu;
- popis a zdůvodnění použitých metod;
- prezentaci a interpretaci výsledků práce;
- diskusi výsledků v kontextu výsledků dříve publikovaných prací a limitů.

Závěr, kde autor shrnuje výsledky (v kontextu stanovených cílů) a význam práce, může uvést i doporučení pro další výzkum a praktické využití.

Seznam literatury obsahující všechny citované prameny, na které kvalifikační práce odkazuje

Přílohy – není povinnou součástí

6. Typy odborných prací

Rešeršní práce: Cílem rešeršní práce je podat komplexní přehled o stavu poznání v dané oblasti. Je založená na shromáždění, analýze a syntéze existující odborné literatury a dat, s cílem identifikovat klíčové poznatky, trendy nebo mezery ve zvoleném tématu. Rešerše nejen popisuje nalezené poznatky, ale také provádí jejich kritické zhodnocení, vzájemné propojení a identifikaci případných rozporů. Rešerše může být systematická, nebo tradiční či narativní. Systematická rešerše má jasnou, obvykle poměrně úzce vymezenou výzkumnou otázkou a reprodukovatelnou metodiku. Tradiční či narativní rešerše má méně formální metodiku, která umožňuje probádat oblast s nepřesně definovanými hranicemi, ale zároveň klade větší nároky na analytickou a syntetickou práci.

Empirická práce: Cílem empirické práce je přinést nové poznatky prostřednictvím sběru, analýzy a interpretace dat. Tato práce může být kvantitativní, kvalitativní nebo kombinovat oba přístupy. Zaměřuje se na ověřování hypotéz, odpovědi na výzkumné otázky nebo na explorativní analýzu dat v kontextu zvoleného tématu. Práce začíná formulací výzkumné otázky nebo cíle, které vycházejí z analýzy stávající literatury. Následuje popis použitých metod a prezentace výsledků, s důrazem na jejich interpretaci a propojení se současnými poznatky v dané oblasti.

Praktická práce: Cílem praktické práce je řešení konkrétního, praktického a jasně vymezeného problému. Práce začíná definováním tohoto problému na základě jeho důkladného pochopení a podpory relevantní odbornou literaturou. Následuje popis metodického přístupu, použitých nástrojů a postupů vedoucích k jeho řešení. Výstupem práce je návrh konkrétního řešení, doporučení nebo strategie, doplněné o jejich odůvodnění, očekávané přínosy a případné limity či rizika spojené s jejich implementací.

Akademická esej: Akademická esej je originální studie jasně vymezeného problému, která předkládá návrh či tezi, jak k danému problému přistupovat. Má volnější, často literární styl, zároveň je však postavena na hluboké odborné znalosti daného problému. Struktura práce nemá předepsané kapitoly, její členění by mělo odpovídat povaze tématu. Práce však vždy musí tvořit konzistentní, vnitřně provázaný celek, jasně a konsekventně popisující zvolené téma. Argumentační linie musí být opřena o relevantní zdroje. Je vhodná pro studenty schopné uvažovat komplexně, v širších souvislostech a formulovat své myšlenky jasně a kultivovaně.

Teoretická práce: Cílem teoretické práce je rozvíjet a kriticky zhodnotit teoretické poznatky v dané oblasti, navrhnout nové teoretické přístupy, koncepty a modely, či přizpůsobit stávající teorie k řešení specifického problému. Základ teoretické práce stojí na kritické analýze, komparaci a interpretaci teoretické literatury a sekundárních dat. Teoretická práce jde nad rámec přehledu o stavu poznání v dané oblasti a přináší vlastní tvůrčí teoretický přínos. Proto je vhodná pro studenty s hlubokou znalostí zkoumaného tématu a pokročilými dovednostmi v oblasti vědecké práce.

Výše uvedená typologie prací má studenty navést k úvahám o základním charakteru práce, ale nemá být rigidní. Práce může kombinovat různé elementy těchto typů. Například primárně empirická práce obvykle staví na úvodní rešerši literatury, primárně teoretická práce může být podepřena vlastními empirickými

poznatky a komparační analýza může být metodickým přístupem napříč různými typy prací. Jednotlivé typy prací navíc kladou různé nároky na jejich autory – například akademická esej nebude běžným formátem bakalářských prací a čistě teoretická práce bude jen výjimečně formátem práce diplomové.

7. Formální zpracování textu

Rozsah práce

Doporučený rozsah základního textu je 8000–12 000 slov u bakalářské práce a 10 000–15 000 slov u diplomové práce. Za základní text se považuje vlastní text práce (od úvodu do závěru) včetně poznámek pod čarou a textu v tabulkách.

Vnější úprava

Vnější úprava práce musí vyhovovat obvyklým standardům kladeným na odborné texty, vhodná je střídma (např. použití barev, typů písma atd.) a jednotná grafická podoba, formát A4, velikost základního textu 11–12 bodů.

Jazyk práce

Práce musí odpovídat současným jazykovým normám, hrubé pravopisné, gramatické či stylistické chyby ji diskvalifikují bez ohledu na meritorní hodnotu. Předpokládá se používání jazykových prostředků akademického stylu a stylová jednotnost textu. Úprava textu musí odpovídat typografickým pravidlům.

Poznámky

Poznámky k textu mohou být zařazovány buď pod čarou na konci příslušné strany textu (doporučeno), anebo na konci práce ve zvláštním oddíle.

Citace

Citace se řídí obvyklými pravidly a etikou vědecké práce. V celé práci je nutné dodržovat jednotný styl citací. Doporučený způsob citování je uveden níže.

Seznam literatury

Za textem je zařazen seznam použité literatury řazený abecedně dle příjmení autorů.

Označování tabulek, grafů, obrázků a schémat

Označování tabulek, grafů, obrázků a schémat musí být v celé práci jednotné. Každý grafický prvek má číslo a nadpis. Je-li převzatý či vytvořený na základě jiných zdrojů, je třeba pod ním standardně uvést zdroj a taktéž ho uvést v seznamu literatury. Grafické prvky mohou být zařazeny přímo v textu nebo jako samostatná příloha za textem práce (ne však za jednotlivými kapitolami). Pokud jsou zařazeny na konci práce, musí být v příslušném místě v textu uveden odkaz na přílohu a na pořadové číslo.

8. Využití AI

Využití AI v pracích se řídí doporučeními a předpisy UP, především tedy: „Generativní AI (a další nástroje využívající prvky AI) lze využít jako pomocné nástroje ke zlepšení kvality textu, zejména po stránce stylistické, nikoliv tvůrčí (například formulace závěrů, argumentace v diskuzi založených na výsledcích vědeckého bádání apod.). Pokud je generativní umělá inteligence použita tak, že přímo ovlivňuje obsahovou stránku textu (schémata, grafické abstrakty, flowcharty ale také výstavba textu), měla by být tato skutečnost vždy uvedena. Pokud je generativní umělá inteligence použita k úpravě formy textu, není nutné její využití uvádět (podobně, jako když se neuvádí např. využití automatických kontrol pravopisu či využití referenčních citačních systémů).“ (<https://ai.upol.cz/doporuceni/>)

9. Obhajoba kvalifikační práce

Obhajoba se koná před komisí pro závěrečné zkoušky a je veřejná. Práce je posuzována vedoucím práce a oponentem. Oponenta určuje vedoucí katedry zpravidla na základě dohody s vedoucím práce.

Obhajoba začíná prezentací práce (v délce max. 10 minut). Autor informuje komisi o tématu své práce, cílech, metodě, postupu a výsledcích práce. V prezentaci se autor nevyjadřuje k posudkům práce. Ve druhé části obhajoby přednesou vedoucí práce a oponent práce své posudky (v případě, že vedoucí a/nebo oponent nejsou přítomni, jsou jejich posudky přečteny členem komise). V třetí části obhajoby reaguje autor práce na připomínky a otázky vznesené vedoucím či oponentem. Obhajoba je zakončena diskusí členů komise s autorem práce.

10. Hodnocení kvalifikační práce

O tom, zda práce vyhověla požadavkům a o její klasifikaci rozhoduje komise pro závěrečné zkoušky na základě posudků vedoucího a oponenta práce, vlastního posouzení práce a samotné obhajoby práce studentem.

11. Zveřejnění kvalifikační práce

Odevzdané práce včetně posudků vedoucího a oponenta práce budou zveřejněny v elektronickém formátu pdf v informačním systému STAG.

Doporučený způsob citování

Text práce

V textu práce je na zdroje odkazováno formou závorek. V závorce se nachází autor (případně dva autoři; je-li autorů více než dva, uvede se první autor s „et al.“) a rok. Uvedení strany je nutné u přímé citace a dále tam, kde je přebírána konkrétní informace nebo myšlenka autora.

Na zdroj je možné odkazovat:	příklad
• v rámci věty	Podle Bostroma (2024, 182) ...
• na konci věty	... (Bostrom, 2024, 182).

Doslovné citace jsou uváděny v uvozovkách, je možné je zároveň psát kurzívou. Při obsáhlejších citátu (cca nad tři řádky) je možno celý citát psát menším písmem a/nebo užším řádkováním a odsadit ho.

Seznam literatury

V seznamu literatury se vypisují všichni autoři neohledně na jejich počet.

Kniha/editovaná kniha/kapitola v editované knize

- Bostrom, N. 2024. *Deep Utopia: Life and Meaning in a Solved World*. Ideapress.
- Hannah, E., Ravenhill, J. (eds.) 2024. *Global Political Economy*. 7th ed. Oxford University Press.
- Irvine, K. 2024. The global political economy of the environment. In: Hannah, E., Ravenhill, J. (eds.) *Global Political Economy*. 7th ed. Oxford University Press.

Článek odborný/populární

- van den Bergh, J. C. J. M. 2022. [A procedure for globally institutionalizing a 'beyond-GDP' metric](#). *Ecological Economics* 192, 107257.
- Blanchflower, D. G., Bryson, A. 2024. [The gender well-being gap](#). *Social Indicators Research* 173, 1–45.
- Rothman, J. 2018. [Are things getting better or worse?](#) *New Yorker*. 16 July.

Pracovní studie a reporty

- Duncombe, R., Elabd, K., Sandefur, J. 2024. [Avoiding another lost decade on malaria vaccines](#). *CGD Policy Paper* 348. Center for Global Development.
- World Bank. 2024. [Poverty, Prosperity, and Planet Report 2024: Pathways out of the Polycrisis](#). World Bank.
- Helliwell, J. F., Layard, R., Sachs, J. D., De Neve, J.-E., Aknin, L. B., Wang, S. (eds.) 2024. [World Happiness Report 2024](#). University of Oxford: Wellbeing Research Centre.

Web (stránka, článek, blogpost, video)

- OECD. 2025. [OECD Better Life Index](#). Organisation for Economic Co-operation and Development.
- Ritchie, H. 2025. [Who would have won the Simon-Ehrlich bet over different decades, and what do long-term prices tell us about resource scarcity?](#) *Our World in Data*. 6 January.
- Milanovic, B. 2024. [Should poor countries remain poor? Stock vs flow approach](#). *Global Inequality and More 3.0*. 30 March.
- Ord, T. 2020. [The precipice: existential risk and the future of humanity](#). Centre for Effective Altruism. 21 March.